



Brüssel, 19. märts 2026
(OR. en)

7527/26

Institutsioonidevaheline
dokument:
2026/0074 (COD)

DRS 12
COMPET 355

SAATEMÄRKUSED

Saatja:	Euroopa Komisjoni peasekretär, allkirjastanud Martine DEPREZ, direktor
Kättesaamise kuupäev:	19. märts 2026
Saaja:	Thérèse BLANCHET, Euroopa Liidu Nõukogu peasekretär
Teema:	KOMISJONI TEATIS EUROOPA PARLAMENDILE, NÕUKOGULE, EUROOPA MAJANDUS- JA SOTSIAALKOMITEELE NING REGIOONIDE KOMITEELE Liikudes ELi ettevõtetele ette nähtud 28. äriühingute õigusraamistiku suunas

Käesolevaga edastatakse delegatsioonidele dokument COM(2026) 320 final.

Lisatud: COM(2026) 320 final



Brüssel, 18.3.2026
COM(2026) 320 final

**KOMISJONI TEATIS EUROOPA PARLAMENDILE, NÕUKOGULE, EUROOPA
MAJANDUS- JA SOTSIAALKOMITEELE NING REGIOONIDE KOMITEELE**

Liikudes ELi ettevõtetele ette nähtud 28. äriühingute õigusraamistiku suunas

I. Sissejuhatus

Praegusel muutuste ajastul astub EL otsustavaid samme, et teha kiiremaid jõupingutusi konkurentsivõime ja majandusjulgeoleku tagamiseks. Selleks tuleb tal tegutseda viivitamata, laiendada otsustavamalt innovatsiooni ja täiustada oma poliitilist raamistikku, et see vastaks üleilmse tehnoloogilise võidujooksu tempole ja ulatusele. Innovatsioonitsüklid lühenevad, tehnika edusammud avalduvad korraga eri valdkondades ning võitlus tehnoloogilise juhtpositsiooni pärast on muutunud teravamaks ja strateegilisemaks.

Euroopa pakatab innovatsioonist. Viiendik¹ kogu maailma teaduspublikatsioonidest on pärit EList. Euroopa ettevõtetel on keskne koht ka üleilmses teadus- ja arendustegevuses ning intellektuaalomandi loomises. Näiteks taastuenergia alal kuulub 29 % maailma patentidest² ELi ettevõtetele. Lisaks on EL koduks üle 40,000-le tehnoloogiavaldkonna idufirmale, mis toetuvad riskikapitalile, ning ELis luuakse rohkem idufirmasid kui üheski teises maailma piirkonnas.

Sellest hoolimata on Euroopa ettevõtetel raskusi kasvu ja rahvusvahelisel tasandil konkureerimisega. 2025. aasta seisuga oli ELis ainult 331 üksusarvikut, USAs aga 1 963³.

EL vajab paremat võimaldavat raamistikku, mille puhul ettevõtjatel oleks ELis tegevusvaldkonnast olenemata lihtne luua ettevõtte, pääseda juurde rahastusele ja laiendada tegevust. Praegu on EL olukorras, kus meie soov olla sõltumatu tuleb ühendada konkurentsivõimega. **See nõuab ulatuslikke ja viivitamatuid meetmeid.**

Alates praeguse ametiaja algusest on komisjon seadnud konkurentsivõime oma tegevuse keskmesse. 2025. aasta jaanuaris vastu võetud **konkurentsivõime kompassis** kohustus ta esitada 28. äriühingute õigusraamistiku, mis võimaldaks kohaldada liidu ettevõtete, eelkõige innovatiivsete idu- ja kasvufirmade suhtes kõikjal, kus nad ELis investeerivad ja tegutsevad, samu kogu liidus kehtivaid eeskirju, et saada täielikult kasu ühtsest turust. 2025. aasta mais vastu võetud **ELi idu- ja kasvufirmade strateegia** ning **ühtse turu strateegiaga** püütakse luua idu- ja kasvufirmade jaoks veelgi paremad tingimused, et vähendada põhjusi EList lahkuda.

Komisjoni meetmete nurgakiviks ja lähtepunktiks on ettepanek äriühinguvormi „EU Inc.“ kohta, mis on terviklik, kogu ettevõtte elutsüklit hõlmavate äriühingunormide kogumik. Ettepanekuga lihtsustatakse Euroopas ettevõtete loomist ja kasvu ning investeringute kaasamist ning vähendatakse ebaõnnestumise kulusid. Igaüks, kes soovib luua ELis ettevõtte, saab valida uue äriühinguvormi „EU Inc.“ või mõne siseriiklikus õiguses sätestatud õiguslikest vormidest, mida saab ka edaspidi kasutada kõrvuti nimetatud uue äriühinguvormiga.

28. äriühingute õigusraamistikuga pakub EL oma ettevõtetele, eelkõige idu- ja kasvufirmadele ning innovaatilistele ettevõtetele, võimalust haarata kinni ühtse turu eelistest. See on kava, mis võimaldab ELi ettevõtetel valida kogu liidus tunnustatud

¹ Draghi aruanne „The Future of European Competitiveness“ (Euroopa konkurentsivõime tulevik), lk 230.

² Suure väärtusega patendid. Euroopa Komisjon, „Science, research and innovation performance of the EU report 2024“, (2024. aasta aruanne ELi tulemuste kohta teaduse, teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas).

³ Dealroom'i andmebaas, andmed 16. märtsi 2026 seisuga.

äriühinguvormi, pääseda kiiresti juurde rahastusele ja tegutseda sujuvalt piiriülelalt – ning seda *kõigis* oma tegevusega seotud küsimustes.

II. Ettepanek äriühinguvormi „EU Inc.“ kohta

Äriühinguvorm „EU Inc.“ vastab innovatiivsete ettevõtete vajadustele, sest see teeb liidus tegevuse alustamise ja kasvamise nende jaoks lihtsaks. Ettepanekuga luuakse uus ambitsioonikas äriühingute õigusraamistik, mida on võimalik kasutada kõigis liikmesriikides ja igapähele, kes peab seda oma ärimudeli jaoks sobivaks. Muu hulgas tagab äriühinguvorm „EU Inc.“ kiirema (kõige rohkem 48 tundi), odavama (maksimaalselt 100 eurot) ja täielikult digitaalse registreerimismenetluse tulevases ELi keskregistris, mis kohaldab suhetes muude asutustega ühekordsuse põhimõtet; samuti ei kehtestata miinimumkapitalinõuet.

ELi register peaks pakkuma äriühinguvormiga „EU Inc.“ ettevõtetele lõimitud ja sujuvat kasutuskogemust, mis võimaldab lisaks registreerumisele juurdepääsu olulisele teabele, näiteks ettevõtte struktuuri ja tegevuse kohta.

Äriühinguvormiga „EU Inc.“ kaotatakse füüsilist kohalolekut nõudvad menetslused ja kohustus kaasata aktsiate üleandmiseks vahendaja. Kapitali ja äriühingu juhtimise valdkonnas sätestatakse täielikult digitaalsed menetslused, samuti võimaldatakse kasutada finantsinstrumente ja standardlepinguid. See kehtib näiteks investorite eelistatavate kokkulepete puhul tulevase osaluse saamiseks (Simple Agreements for Future Equity (SAFE)). Samuti on eesmärk julgustada liikmesriike, et nad võimaldaksid äriühinguvormiga „EU Inc.“ ettevõtetele juurdepääsu reguleeritud turgudele.

Äriühinguvormi „EU Inc.“ saavad valida nii uued kui ka olemasolevad ettevõtted. Ettepaneku alusel on *kõigil* ELi ettevõtetel, olenemata nende suurusest ja põhikirjajärgsest eesmärgist, võimalik ühineda selle äriühingute õigusraamistikuga ja jääda sellega seotuks.

Selle tulemuseks on halduskoormuse vähenemine ja lihtsam raamistik kõigi ettevõtete jaoks. On tõenäoline, et enamiku uutest äriühinguvormiga „EU Inc.“ ettevõtetest loovad füüsilised isikud ning et enamik neist ettevõtetest on innovatiivsed idu- ja kasvufirmad. Seega saaksid eelkõige seda liiki ettevõtted kasu halduskoormuse vähenemisest, mille ulatuseks prognoositakse kümne aasta jooksul kokku 328–440 miljonit eurot.

Ettepanek äriühinguvormi „EU Inc.“ kohta sisaldab ka muid osi talentide ligimeelitamiseks ja hoidmiseks. Kõik äriühinguvormiga „EU Inc.“ ettevõtted saavad ühineda ELi ühise töötajate aktsiaoptsoonide skeemiga (EU-ESO). Skeemi EU-ESO alusel aktsiaoptsoone saanud töötajaid maksustatakse ELis ainult aktsiate võõrandamise ajal. See hoiab ära olukorra, kus maksud on tasutud, kuid tegelikku tulu ei ole teenitud.

Uutel ettevõtetel peaks olema võimalus proovida, katsetada ja uuesti alustada. Seepärast saavad äriühinguvormiga „EU Inc.“ ettevõtted **kasutada lihtsustatud maksujõuetusmenetlust,** mis aitab neil kiiremini keerata uue lehe. Ettepanekuga täiendatakse 2026. aastal vastu võetud direktiivi maksejõuetusõiguse teatavate aspektide ühtlustamise kohta, millega on lähendatud maksujõuetusõiguse materiaaõiguslikke norme. See on eelkõige saavutatud lihtsustatud maksujõuetusmenetluse ja pankrotivara elektroonilise enampakkumise raamistiku sätestamise teel.

Äriühinguvormi „EU Inc“ puhul võib vabalt valida, millises liikmesriigis ettevõtte asutada või luua peakorter, kasutades täielikult ära ühtse turu võimalusi. **Keelatud riiklike tavade nimekirjaga** (nn must nimekiri) tagatakse, et äriühinguvormiga „EU Inc.“ ettevõtteid koheldakse olenemata nende asutamiskohast võrdselt siseriikliku õiguse alusel loodud piiratud vastutusega äriühinguga. Näiteks ei tohiks nõuda, et konkreetnes liikmesriigis majandustegevusega tegelemiseks või riigiabi või loa saamiseks peab ettevõtte olema seal asutatud või omama seal tütarettevõtjat või kohalikku esindajat. Ettevõttel, mis taotleb luba või soovib tegeleda majandustegevusega, ei tohiks keelata kasutada teises liikmesriigis avatud pangakontot.

Lisaks nähakse ettepanekus ette kaitsemeetmed, et hoida ära võimaliku pettuse või kuritarvitamise oht. Selles valdkonnas toetatakse äriühinguvormi „EU Inc.“ puhul olemasolevale siseriiklikule ja ELi õigusele.

Uut äriühinguvormi „EU Inc.“ saab uue ettevõtte loomisel kasutada ühtemoodi kõikjal ELis. See on kriitilise tähtsusega, et äriühinguvormi „EU Inc.“ tunnustaksid üleilmsed investorid. Seepärast sätestatakse äriühinguvorm „EL Inc.“ **määrusega.** See tagab ühtlustatud normidest koosneva sidusa ja ühtse raamistiku. Uus äriühingu õiguslik vorm lisatakse kõigi ELi liikmesriikide õiguskorda.

III. Innovatiivsed ettevõtted ning idu- ja kasvufirmad

Eelkõige toetatakse äriühinguõigusvormi „EU Inc.“ algatusega innovatiivseid idu- ja kasvufirmasid, et need saaksid muuta oma innovatiivsed ideed üleilmselt edukateks ettevõteteks. Kuigi liikmesriikide ja ELi tasandil on palju innovatiivsetele ettevõtetele ning idu- ja kasvufirmadele suunatud toetusmeetmeid, ei ole sellistel ettevõtetel **praegu ELis ühtset määratlust.** See võib muuta need meetmed ebatõhusaks või nende kohaldamise liikmesriigiti ebahõlpsaks ning takistab ELi ühtse turu sujuvat toimimist.

Seepärast võetakse selle paketi raames esitatavate ettepanekute hulgas vastu **komisjoni soovitus innovatiivse ettevõtte, innovatiivse idufirma ja innovatiivse kasvufirma määratluse kohta,** nagu teatati ELi idu- ja kasvufirmade strateegias. Need määratlused toetuvad objektiivsetele kriteeriumidele, mis on seotud innovatsiooni tehtavate investeeringutega ning ettevõtte vanuse, suuruse ja kasvuga, samuti aga väljakujunenud kriteeriumidele, mis on esitatud komisjoni soovitustes väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate ning väikeste keskmise turukapitalisatsiooniga ettevõtjate kohta, sealhulgas seoses suuruskiiride ja struktuuriliste omadustega. Soovitus on mõeldud Euroopa Investeeringupangale (EIP) ja Euroopa Investeeringufondile (EIF). Samas kutsutakse ka teisi, näiteks liikmesriikide tugipankasid või finantseerimisasutusi, üles kohaldama neid määratlusi.

Kavandatavate määratluste eesmärk on luua lähenemisviis, mille alusel pragmaatiliselt hinnata ja tõendada kriteeriumide täitmist. Praktikas võimaldab see parandada ELi innovatiivsetele ettevõtetele ning idu- ja kasvufirmadele suunatud poliitika kooskõla, sidusust ja tulemuslikkust ning hõlbustada andmete kogumist selle poliitika mõju mõõtmiseks. Kuna innovatiivsetel ettevõtetel ning idu- ja kasvufirmadel on oluline roll innovatiivse tehnoloogia

väljatöötamises ja turustamises, eriti süvatehnoloogia valdkonnas, kujutab ELi määratluste esitamine endast olulist sammu innovatiivsema ja konkurentsivõimelisema ELi suunas.

IV. Täiendavad meetmed 28. äriühingute õigusraamistiku suunas liikumiseks

Digitaliseerimine

EL jätkab jõupingutusi, et vähendada halduskoormust ning muuta oma õigusraamistik paindlikumaks ja lihtsamaks, võttes samal ajal meetmeid ühtse turu killustatuse ja sellel esinevate takistuste suhtes. Esiteks kuulub nende jõupingutuste hulka kõigi selliste valdkondade **digitaliseerimine**, mis on seotud ettevõtlusega ühtsel turul. 100 % digitaalne keskkond looks ettevõtete jaoks tõeliselt tõhusa ja konkurentsivõimelise raamistiku, mis meelitaks ligi investoreid nii ELis kui ka väljastpoolt seda. Täielikult digitaalse ettevõtluskeskkonna toetamiseks peaks raamistik olema tehnoloogiliselt neutraalne ja võimaldama ettevõtetel kasutada digilahendusi, näiteks hajusraamatu tehnoloogiat, tokeniseeritud aktsiaid ja nutilepinguid.

Euroopa ettevõtluskukkur võimaldab äriühinguvormiga „EU Inc.“ ettevõtetel kogu suhtluses ametiasutuste ja muude majandustegevuses osalejatega kasutada täielikult ära digivahendeid ja seda kogu ELis. Pärast äriühinguvormiga „EU Inc.“ ettevõtte loomist on kõik asjaomased andmed kõigi selle lahenduse kasutajate jaoks Euroopa ettevõtluskukrus kättesaadavad. See tähendab, et äriühinguvormiga „EU Inc.“ ettevõtte saab vabalt kasutada ettevõtluskukrut selliste toimingute jaoks nagu maksudeklaratsiooni esitamine, loa taotlemine ning lepingute allkirjastamine ja vahetamine ametiasutuste ja äripartneritega kogu ELis viisil, mis on õiguslikult täielikult kehtiv, kuid ei nõua füüsilisi dokumente või füüsilist kohalolekut. Ettevõtluskukru abil saab täisautomaatselt hallata oma ettevõtte, sealhulgas oma klientide ja äripartnerite identiteeti ja andmeid.

Lisaks on tähtis tagada koostalitlusvõime ja vältida dubleerimist olemasolevate vahenditega, mis juba võimaldavad ettevõtetel digitaalselt tegutseda, nagu **registreerimise süsteem (BRIS)** ja **ühtse digivärava määrus**. Eelkõige ühtse digivärava määrusega kohustab komisjon liikmesriike tagama veebijaoturdepäsu teabele, menetlustele ja abiteenustele, mida ELi ettevõtted võivad teises liikmesriigis vajada. Andmete ühekordse küsimise tehnilise süsteemi (OOTS) kaudu saavad liikmesriigid omavahel automaatselt ja turvaliselt vahetada andmeid ja dokumente. Enamik liikmesriike on juba praegu või varsti selle süsteemi kasutamiseks tehniliselt valmis, kuid kõiki asjaomaseid menetlusi ja dokumente ei ole veel integreeritud. Seepärast peaksid liikmesriigid seadma nüüd prioriteediks nende menetluste ja andmete integreerimise, mis on äriühinguvormi „EU Inc.“ ettevõtlusükli põhietappide jaoks kriitilise tähtsusega ja tekitavad märkimisväärsel hulgal piiriülest suhtlust. Komisjon jätkab liikmesriikide toetamist nende püüdlustes ja ettevõtete tegutsemiseks kättesaadavate andmete mitmekesistamist ning kutsub liikmesriike üles määrama asjaomased prioriteedid kindlaks 30. septembriks 2026.

Idu- ja kasvufirmadele põhjustavad tihti raskusi **dokumentide tõendatud tõlgete esitamise kohustusega kaasnevad kulud ja viivitused**, mis vähendavad nende konkurentsivõimet ja tõhusust turul. Sertifitseeritud tehisintellektipõhine masintõlkesüsteem võib aidata ametiasutustel teistest liikmesriikidest pärit dokumente mõista ja vastuvõetavaks tunnistada. See vähendaks piiriülese tegevuse puhul ettevõtte jaoks tunduvalt keelebarjääri ja halduskoormusest tulenevaid kulusid. Lisaks võimaldaks tehisintellektipõhiste mitmekeelsete teenuste laiaulatuslikum kasutuselevõtt ettevõtetel piiriülestes olukordades suhelda ametiasutustega.

Juurdepääs rahastamisele

Idu- ja kasvufirmad vajavad kiiret **juurdepääsu kapitalile**. Toetudes hoiuste ja investeringute liidu, Euroopa konkurentsifondi ja Euroopa kasvufirmade fondi raames vastu võetud meetmetele, on neil võimalik saada täit kasu EL kapitalituru ulatusest ja sügavusest ning mitmesugustest rahastamisvõimalustest. Pensionifondide investeerimisreeglite läbivaatamine suurendab nende ärilist võimekust investeerida nii börsil noteeritud kui ka noteerimata aktsiatesse. Eelseisev Euroopa riskikapitalifondide määruse läbivaatamine edendab veelgi dünaamilisema ja integreerituma riski- ja kasvukapitalifondide turu kujunemist. Need on idu- ja kasvufirmade puhul olulised, sest selliste ettevõtete tulevased tulud on ebakindlad ja neil puudub materiaalne vara.

Talentide ligimeelitamine ja hoidmine

Äriühinguvormiga „EU Inc.“ ettevõtetel peavad olema ka **soodsad töö- ja maksutingimused**, et meelitada ligi ja hoida talente ning tegutseda sujuvalt üle riigipiiride.

Tööhõive valdkonnas uurib komisjon eelseisva töötajate õiglase liikuvuse paketi raames võimalust lubada idu- ja kasvufirmade töötajatel teha kõikjal liidus 100 % ulatuses piiriülest kaugtööd, kohaldades seejuures tööandja asukohariigi sotsiaalkindlustusalaseid õigusakte.. Ühtlasi töötab komisjon välja õigusraamistiku, millega kiirendatakse Euroopa sotsiaalkindlustuspassi algatuse kaudu sotsiaalkindlustustõendite digitaliseerimist. Oskuste ülekantavuse algatusega soovitakse – muu hulgas digitaliseerimise kaudu – kaotada kvalifikatsioonide ja oskustega seotud takistused töötajate liikuvuse ees. Komisjon uurib võimalusi, kuidas lihtsustada menetlusi kolmandate riikide kodanike kvalifikatsioonide ja oskuste tunnustamiseks ja valideerimiseks. Neid meetmeid täiendab ELi talendireservi määrus. Kui ELi talendireserv on käivitunud, hakatakse sellega meelitama ligi välisriikidest töötajaid ja see hõlbustab töövahendust kolmandate riikide talentide värbamisel. Komisjon uurib täiendavalt võimalust võtta vastu koondõigusakt, et teha ELi seadusliku rände raamistikku sihipärased muudatused, mis tagaksid selle kooskõla liidu eesmärkidega konkurentsivõime ja innovatsiooni alal.

Maksustamine

Maksustamise valdkonnas on komisjon teinud ettepaneku peakontori maksustamise süsteemi kohta, mis võimaldaks väikestel ja keskmise suurusega ettevõtjatel kohaldada oma päritoluriigi maksunorme. Lisaks soovitakse algatusega „Äritegevus Euroopas: tulumaksuga maksustamise raamistik“ (BEFIT) kehtestada ELis ühtne õigusraamistik äriühingute maksustamiseks. Need ettepanekud on vaja kiiresti vastu võtta, et toetada paremini ettevõtteid, eriti idu- ja kasvufirmasid, kes peavad igas liikmesriigis tulema toime erinevate ja keerukate maksunormidega. Komisjon jätkab nõukogus nende õigusaktide üle peetavate läbirääkimiste toetamist. Eelseisva otsese maksustamise lihtsustamist käsitleva koondpaketiiga peaks veelgi lihtsustatama olemasolevaid õigusakte ja kaotatama täiendavad haldustakistused. Lisaks kutsub komisjon liikmesriike üles käsutama skeemi EU-ESO raames teenitud tulu mitte palgatulu, vaid kapitalikasumina ning maksustama seda vastavalt.

Selge, prognoositav ja kiire õigusraamistik

Selleks et äriühinguvormi „EU Inc.“ norme oleks võimalik kohaldada tõhusalt, tulemuslikult ja ühetaoliselt, peaksid liikmesriigid kaaluma **erikohtu või -koja loomist**, mille pädevusse kuuluks äriühinguvormi „EU Inc.“ normidega seotud vaidluste lahendamine. See

lähenemisviis võimaldaks koondada erialateadmised ning aitaks seeläbi parandada otsuste järjepidevust, vähendada menetluslikke kitsaskohti ja süvendada raamistiku ainulaadsete omaduste kohtulikku mõistmist, mis tugevdaks investorite kindlustunnet ja toetaks piiriülest usaldust. See ei nõuaks siseriiklike kohtusüsteemide standardimist, kuid saadaks selge sõnumi, et liikmesriigid on pühendunud sellele, et tagada raamistiku edu ka praktikas. Komisjon toetab raamistiku tõhusat ja ühtset kohaldamist.

Lisaks saavad innovatiivsed idu- ja kasvufirmad piiriülestes äritehingutes kogu liidus kasutada juba olemas olevat stabiilset ja prognoositavat raamistikku, mis käsitleb **kohtualluvust, kohaldatavat õigust, sealhulgas tööõigust, ning kohtuotsuste tunnustamist ja täitmist**. Brüsseli Ia määrus, milles käsitletakse välispädevust rahvusvahelise kohtualluvuse ning tsiviil- ja kaubandusasjades tehtud kohtuotsuste tunnustamise ja täitmise küsimustes, on praegu hindamisel, et parandada veelgi selle mõju konkurentsivõimele. Samuti pakub komisjon ettevõtete, eelkõige idu- ja kasvufirmade toetamiseks juhiseid Euroopa e-õiguskeskkonna portaali kaudu.

V. Kokkuvõte

Täna vastu võetud ettepanekutega jätkab komisjon oma jõupingutusi selle nimel, et muuta EL parimaks kohaks ettevõtete loomiseks ja kasvuks, lihtsustada ja kiirendada ühtse turu pakutavate võimaluste kasutamist ning suurendada konkurentsivõimet.

Seejuures on tähtis tegutseda kiiresti. Võttes arvesse äriühinguvormi „EU Inc.“ seadusandliku ettepaneku tähtsust ELi heaolu seisukohast, kutsub komisjon Euroopa Parlamenti ja nõukogu üles selle kiiresti vastu võtma. Komisjon teeb kõik endast oleneva, et kaasseadusandjaid sellega seoses toetada, ning võtab selge eesmärgi saavutada kokkulepe 2026. aasta lõpuks.

Komisjon jälgib ka tegevuskava „Üks Euroopa, üks turg“ raames edusamme ettepaneku kiireks vastuvõtmiseks. Ühtlasi jälgib ta käesolevas teatises esitatud lisameetmete rakendamist ja uurib muid võimalikke meetmeid, et tugevdada 28. äriühingute õigusraamistikku.